

COMMUNICATIEPROBLEMEN

Slikken gebeurt zonder dat we erbij nadenken. Alleen al het wegslikken van speeksel vindt elke minuut verschillende keren plaats. Voor het doorslikken van een hap of slok maken we meerdere keren een slikbeweging. We zijn ons niet bewust dat we gemiddeld 600 keer per dag slikken. Pas als er een stoornis in het slikken optreedt, merken we hoe ingewikkeld het is.

WAT IS NORMAAL SLIKKEN?

Het maken van een normale slikbeweging is een geheel van opeenvolgende bewegingen en verloopt in 4 fasen:

Fase 1: Orale voorbereiding (foto 1)

We openen onze mond om een hap of slok te nemen. Indien nodig moet er gekauwd te worden, waarbij de tong het voedsel tussen de kiezen duwt en de kaken een maalbeweging maken.

Fase 2: Orale overdracht (foto 2)

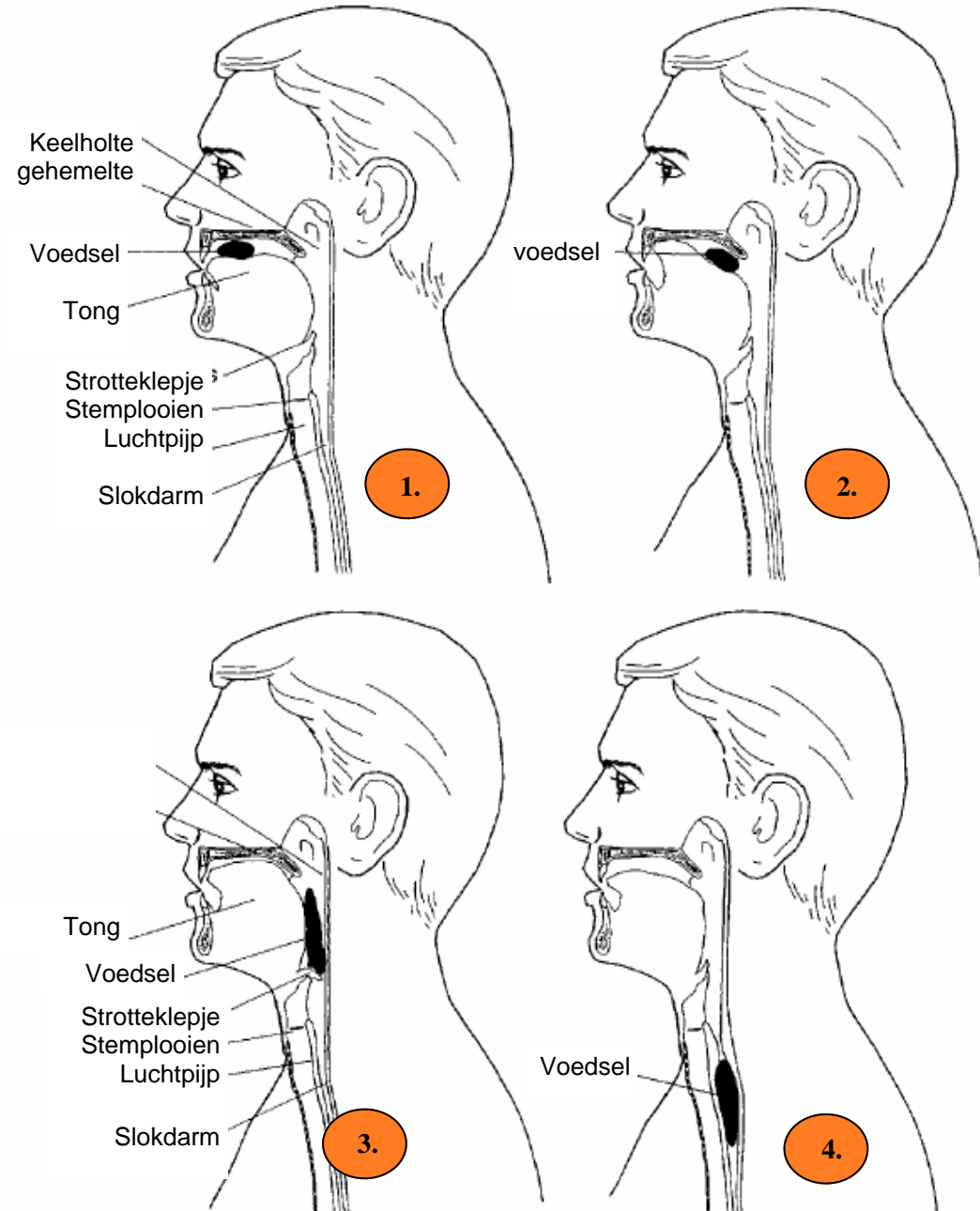
Vervolgens verzamelen tong en wangen het voedsel dat tot een klein pakketje gevormd wordt. Het voedsel bevindt zich nu middenin de mond, tussen de tong en het gehemelte. Het is nu klaar om doorgeslikt te worden. De tongpunt zet zich af tegen het gehemelte waardoor de voedselbrok naar achteren wordt gebracht.

Fase 3: Pharyngale fase (keelholte) (foto 3)

Op het moment dat het voedsel achterin de keel komt, wordt een sein gegeven om te slikken (= slikreflex). Vanaf dat moment verloopt de verdere slikbeweging volledig automatisch. De stemplooien sluiten zodat de luchtweg tijdens het slikken beschermd wordt en er geen voedsel in kan komen.

Fase 4: Slokdarmfase (foto 4)

Het voedsel gaat verder naar beneden en komt in de slokdarm. De stemplooien openen zich en het strotteklepje gaat omhoog. De luchtweg is weer open. De slokdarm beweegt onder-tussen het voedsel naar de maag.

WAT IS EEN SLIKSTOORNIS?

In ieder deel van de slikbeweging kunnen stoornissen ontstaan. De verzamelnaam van slikstoornissen is 'dysfagie'. De meest voorkomende oorzaken van slikproblemen zijn hoofd- en halskanker, hersenstoornissen, hoofdtrauma, beroerte en tracheostomie (= operatieve luchtpijpopening).

WAT GEBEURT ER ALS IK EEN SLIKSTOORNIS HEB?

Slikstoornissen worden zorgvuldig onderzocht en begeleid. Dit gebeurt door het 'slikteam', dat bestaat uit de behandelende arts, een NKO-arts (neus-, keel-, oorarts), de logopediste, de diëtiste, de verpleegkundigen, de psychiatrisch verpleegkundige en de maatschappelijk werker. Ieder levert vanuit zijn of haar vakgebied een bijdrage. Op basis van het slikonderzoek wordt bekeken welk type voedsel u best eet en wordt een slikplan opgesteld om het slikken te verbeteren.

De logopediste zal samen met u het slikplan bespreken en u begeleiden bij de oefeningen. Een slikplan bestaat voor een deel uit oefeningen om de spieren in en om de mond te trainen en voor een deel uit aanwijzingen voor het slikken zelf. De logopediste zal de oefeningen en instructies duidelijk voor u opschrijven. Daarbij wordt van u verwacht dat u ook meerdere keren per dag zelf oefent, aangezien opnieuw leren slikken moeilijk is en veel tijd vraagt. Er zal in het slikteam regelmatig overleg zijn over het verloop van uw slikbehandeling.

Indien u nog vragen heeft, kan u zich steeds wenden tot de behandelende geneesheer of de logopediste van onze dienst.

AZ Vesalius

Hazelereik 51

3700 Tongeren

Telefoon: 012/39 61 11

www.azvesalius.be

Logopedisten:

Elke Ostach en Mieke Donders

Neurologen:

Dr Gacoms en Dr Gielen

Tel: 012/39 71 77

PATIËNTENBROCHURE

Slikstoornis